

ANTWOORD OP VRAGEN IN KAMER

Reddingsactie „Van Imhoff” primair voor Nederlanders

Minister verwijst naar gerechtelijk onderzoek 1956

DEN HAAG, 26 febr. — Er zijn nadat de „Van Imhoff” in januari 1942 gezonken was tengevolge van een Japans bombardement verschillende pogingen gedaan de opvarenden — onder wie 473 Duitse geïnterneerden, die naar het toenmalige Brits-Indië zouden worden overgebracht — in veiligheid te brengen. Deze pogingen betroffen alle opvarenden, doch in de eerste plaats de Nederlanders.

Aldus het uitvoerige antwoord van minister De Jong, mede namens premier Cals, op schriftelijke vragen van het PSP-kamerlid Lankhorst naar aanleiding van de voor het toenmalige Nederlandse beleid beschuldigende publicaties in het Westduitse tijdschrift „Der Spiegel.” Minister De Jong refereert zich nadrukkelijk aan de uitslag van een terzake in 1956 door de procureur-generaal bij het gerechtshof in Amsterdam ingesteld onderzoek, dat voor de toenmalige minister van Justitie aanleiding vormde geen strafvervolgning te doen instellen.

In totaal zijn er — aldus het relaas van minister De Jong — drie schepen en drie vliegtuigen uitgestuurd om te trachten de overlevenden op te sporen. Dit waren het ms Boelongan van de KPM, de sleepboot Pief, een groep vliegtuigen, bestaande uit drie Catalina's, en de torpedobootjager Hr. Ms. Van Nes. Het ms Boelongan werd op 19 januari vanuit Sibolga naar de plaats van de ramp gestuurd. Nadat het schip de volgende dag door een Catalina naar de schipbreukelingen was gedi-geerd, heeft het op 20 janua-

ri tot tweemaal toe contact gehad met groepen overlevenden. Het eerste contact bestond uit het zien van een sloep, waarin ongeveer 60 personen zaten, die bij navraag Duitsers bleken te zijn. Zij beschikten over een goede sloep en werden niet aan boord genomen. Korte tijd later ontmoette men een groep van 20 schipbreukelingen die eveneens Duitsers bleken te zijn. Omstreeks deze tijd werd het schip gebombardeerd door een Japans vliegtuig. Dit bombardement is ook door een der Catalina's waargenomen. Het ms Boelongan heeft getracht zich aan het bombardement te onttrekken door zich in een regenbui te verbergen. Nadat het Japanse vliegtuig na ongeveer 20 minuten was verdwenen, is het contact met de Duitse drenkelingen niet meer hersteld.

De instructies wie aan de Boelongan zijn gegeven zijn niet meer te achterhalen, aangezien het grootste deel van het archief te Batavia is verbrand en verloren gegaan. Op 19 januari 1942 vertrok vanuit Soerabaja een groep vliegtuigen, bestaande uit drie Catalina's, naar de westkust van Sumatra (Padang). De instructies, die aan de groep vliegtuigen zijn gegeven, luiden: „Op S 00-10 e 97-10 ss Van Imhoff lekgestooten en zinkende. Onderzoek instellen en zo mogelijk assisteren. Bij voorkeur Nederlanders (bemanning en escorte) redden. Van Imhoff vervoerde geïnterneerde Duitsers. De mondelinge opdracht van de havencommandant aan de Pief luidde, dat allereerst de Nederlandse en Nederlands-Indische onderdanen moesten worden gered — en indien mogelijk en zonder extra gevaar — de buitenlandse passagiers. Indien de opvarenden reeds in boten waren gegaan, moesten deze op sleeptouw worden genomen en te Telok Dalem aan land worden gezet. De sleepboot heeft echter geen schipbreukelingen kunnen ontdekken.

Soortgelijke instructies kreeg ook de torpedobootjager, die al evenmin enig spoor van drenkelingen kon vinden.